

2024-01-23

Louise Bergholm
Generalkonsul
generalkonsulat.hongkong@gov.se
+852-2521 1212

Finansdepartementet
Diarienummer Fi2023/02704

fi.remissvar@regeringskansliet.se

cc: fi.ofa.dof.remissar@regeringskansliet.se

Remissvar: SOU 2023:61 En säker och tillgänglig statlig e-legitimation

Generalkonsulatet i Hongkong ställer sig positivt till införandet av en statlig e-legitimation då det kommer att underlätta för svenska medborgare bosatta och folkbokförda utomlands. Många av dessa, inte minst personer med samordningsnummer, har idag svårt att få en annan e-legitimation, vilket till exempel försvårar användandet av banktjänster, kontakter med svensk sjukvård och statliga myndigheter samt möjligheten att beställa varor och tjänster under vistelse i Sverige.

Vi skulle dock vilja framföra att det finns behov av att fortsatt utreda och ta ställning till ett ökat resursbehov hos mindre utlandsmyndigheter (som generalkonsulatet i Hongkong) samt att det i förslaget finns praktikaliteter som behöver lösas.

Ökat resursbehov

För utlandsmyndigheterna kommer ett införande av en statlig e-legitimation att leda till ett ökat resursbehov för att hantera den grundidentifiering som utlandsmyndigheterna föreslås få ansvar för. Det ökade resursbehovet kan främst härledas till ett utökat antal identitetskontroller samt en ökning av antalet förfrågningar till utlandsmyndigheterna via telefon, e-post eller besök.

Ökat antal identitetskontroller

Uppskattningsvis kommer antalet identitetskontroller på generalkonsulatet i Hongkong att öka med runt 15% jämfört med de kontroller som idag görs i samband med hantering av ansökningar om pass och samordningsnummer. Estimatet bygger på DIGGs antagande att 10-20% av alla bosatta utomlands skulle vara intresserade av en statlig e-legitimation (s.304) och en skattning av att det för närvarande bor det runt 1000-1500 svenskar i Hongkong samt att konsulatet har i uppdrag att utfärda pass åt svenska medborgare bosatta i Filippinerna.

Denna slutsats skiljer sig från Polismyndigheten uppskattning att hanteringen av den statliga e-legitimationen kan rymmas inom befintlig verksamhet (s.296). En skillnad mellan utlandsmyndigheterna och polismyndigheten är hur passhanteringen bemannas. Polismyndigheterna hanterar, och är i många fall bemannade för, att hantera större dagliga volymer av passansökningar än (mindre) utlandsmyndigheter. Ansvar för identitetskontroller på utlandsmyndigheter ligger i de allra flesta fall på utsänd personal vilka (liksom lokalt anställd personal) har många fler arbetsuppgifter och ansvarsområden. Detta gör det svårare att rymma även en mindre ökning av identitetskontroller inom befintlig verksamhet.

Postadress:
BEA Harbour View Centre
56 Gloucester Road, Suite 2501
Wan Chai, Hongkong

Telefon:
+852 2521 1212

E-post:
generalkonsulat.hongkong@gov.se

Besöksadress:
56 Gloucester Road

Telefax:
+852 2596 0308

Fel! Hittar inte referensskälla.

Ökat antal förfrågningar även om en annan myndighet har huvudansvaret

Generalkonsulatet i Hongkong handlägger idag inte några ärenden rörande migration eller visumansökningar utan sökande hänvisas i stället till ambassaden i Peking och generalkonsulatet i Shanghai samt för besöksvisa till VFS/finska generalkonsulatet i Hongkong. Trots att detta tydligt framgår av olika kommunikationskanaler som till exempel Sweden Abroad inkommer många frågor (knappt 200 samtal, e-postmeddelanden och besök under perioden aug-dec 2023) om migration och visum till konsulatet. Vår erfarenhet är att sökande i första hand kontaktar den myndighet med vilken de har direkt kontakt i andra ärenden och/eller som befinner sig på samma ort.

Det är därför rimligt att anta att antalet inkommande förfrågningar via olika kanaler kommer att öka hos utlandsmyndigheterna även om ansvaret för utfärdande och kundtjänst kommer att ligga hos en annan myndighet.

Genomsnittlig handläggningstid är längre hos utlandsmyndigheterna

Därutöver kan vara värt att notera att den genomsnittliga besökstiden för ID-kontroll och biometriupptagning i samband med passansökning på generalkonsulatet idag är längre än de 10 min som polismyndigheten beräknat per sökande (s.296).

Uppskattningen på 10 min är helt rimlig om man ser till personer födda och bosatta i Sverige. Men när det gäller personer med förvärvat svenskt medborgarskap, flera medborgarskap, föräldrar av annan nationalitet och/eller födda utomlands så vet vi från vår passhantering att ID-kontroll för dessa tar längre tid, inte minst när det gäller personer med samordningsnummer.

Enligt remissförslaget ska krav på personlig inställelse och ett aktivt samordningsnummer med en identitetsnivå som är styrkt gälla, dvs samma krav som idag gäller vid passansökan. Vi uppskattar att cirka en tredjedel av de sökande med samordningsnummer som ansöker om pass på konsulatet har ett samordningsnummer som är vilandeförklarat eller av annan anledning måste förnyas. Konsulatets hanteringstid för förnyelse av samordningsnummer är idag cirka 10 min per ansökan.

Praktikaliteter

Utifrån vad som beskrivs i betänkandet har vi identifierat några områden där det kan uppstå praktiska problem.

Utrymme på utlandsmyndigheten

Många mindre utlandsmyndigheter som generalkonsulatet i Hongkong förfogar över begränsad lokalyta. Om generalkonsulatet i Hongkong i befintlig lokal ska kunna hantera ansökningar om e-legitimation enligt förslag förutsätter det att även befintlig biometriutrustning kan användas. Det finns inte plats för ytterligare utrymmeskrävande utrustning, varken för biometri eller för den självserviceautomat som beskrivs på s.151.

Skatteverkets roll

Utlandsmyndigheterna ansvarar idag för den grundidentifiering som görs för att kunna styrka identiteten i samband med ansökningar om pass och samordningsnummer. Det formella beslutet om styrkt identitet tas dock av Skatteverket och det är även Skatteverket som skickar vidare den information om status på identitetsnivå till de system som används vid passansökningar. I det fall det

Fel! Hittar inte referenskölla.

beslutas att Skatteverket inte ska vara en del av processen för att utfärda e-legitimation behöver detta beaktas.

Tillgång till system

Det uttrycks (s.168) att "den identitetskontrollerande myndigheten ska ha möjlighet att kontrollera de biometriska uppgifter som kan hämtas ur ansiktsbilden eller fingeravtrycken som finns lagrade i den uppvisade identitetshandlingen och jämföra dessa med de biometriska uppgifter som kan hämtas från bilden och fingeravtrycken som vi föreslår ska tas av sökanden." Utlandsmyndigheter som inte hanterar migrations- och visumfrågor har i dagsläget inte heller möjlighet att göra biometrikontroll av svenska pass eller nationella ID-kort, än mindre för lokala ID-handlingar som HKID och Hong Kong S.A.R. pass.

Hongkong 2024-01-23

Louise Bergholm
Generalkonsul